

Health and wellness

2/2015

Wellness and society

**Wydawnictwo Naukowe
NeuroCentrum
Lublin
ISSN 2300-0740
ISBN 978-83-61495-75-8**

Health and wellness
2/2015
Wellness and society

**Wydawnictwo Naukowe
NeuroCentrum
Lublin
ISSN 2300-0740
ISBN 978-83-61495-75-8**

Chief Editorial Board
Krzysztof Turowski

Managing Editor
Wanda Lewicka

Language Editor
Mark Wheatley

Statistic Editor
Józef Jasik

Cover design
Janusz Gilewski

Publisher
Wydawnictwo Naukowe
NeuroCentrum
ul. Hirszfelda 3/9 U
20-092 Lublin

ISSN 2300-0740
ISBN 978-83-61495-75-8

Print
'WSCHÓD' AG.Usł.
ul. Długa 5,
Lublin

WELLNESS AND SOCIETY

Scientific editor

Prof. dr hab. n. hum. Roman Starz
Jan Kochanowski University in Kielce

Prof. dr hab. n. o kult. fiz. Henryk Duda
AGH University of Science and Technology in Krakow

Dr n. hum. Halina Król
Jan Kochanowski University in Kielce

Reviewers

Prof. dr hab. n. med. Krystyna Markocka-Mączka
Medical University of Wrocław

Prof. dr hab. n. med. Wiesław Kurlej
Medical University of Wrocław

Prof. dr hab. n. o kult fiz. Ewa Dybińska
Andrzej Frycz Modrzewski Krakow University

Prof. dr hab. n. hum. Maria Wojciechowska
Jan Kochanowski University in Kielce

Prof. dr hab. n. biol. Józef Tatarczuk
University of Zielona Góra

Lublin, 2015

NEURO
ENTRUM

CONTENTS

Chmielewski Piotr, Borysławski Krzysztof, Chmielowiec Krzysztof, Chmielowiec Jolanta, Porwolik Michał, Domagała Zygmunt, Woźniak Sławomir, Kacała Ryszard, Gworys Bohdan, Kurc-Darak Bożena, Dąbrowski Paweł The rate of decline in stature with age as a measure of health status and physical fitness of elderly people: a preliminary study Tempo ubytków wysokości ciała z wiekiem jako wyznacznik stanu zdrowia i sprawności fizycznej osób w podeszłym wieku: badania wstępne 13 <i>Artykuł zawiera 24587 znaków ze spacjami</i>
Dąbrowski Paweł, Domagała Zygmunt, Kurlej Wiesław, Kurc-Darak Bożena, Porwolik Michał, Woźniak Sławomir, Kacała Ryszard, Chmielewski Piotr, Kotylak Aleksandra, Gworys Bohdan Dental caries and calculus in an early medieval population of Przasław (11-12th century), Jędrzejów municipality, Świętokrzyskie province, Poland Próchnica zębów i kamień nazębny we wczesnośredniowiecznej populacji z Przasławia (XI - XII w.), gm. Jędrzejów, woj. Świętokrzyskie, Polska 23 <i>Artykuł zawiera 31620 znaków ze spacjami</i>
Duda Henryk, Różycki Paweł, Stanek Lucyna, Płatek Łucja, Stachura Alicja, Kubieniec Paweł Tourist activity and recreation secondary school students city of Krakow Aktywność turystyczna i rekreacyjna młodzieży licealnej Krakowa 39 <i>Artykuł zawiera 28080 znaków ze spacjami</i>

Duda Henryk, Różycki Paweł, Stanek Lucyna, Płatek Łucja, Stachura Alicja, Kubieniec Paweł Animation as a process of rational management leisure time of recreation in the human Animacja jako proces racjonalnego zarządzania czasem wolnym w rekreacji człowieka	51
<i>Artykuł zawiera 33600 znaków ze spacjami</i>	
Duda Henryk, Stanek Lucyna, Różycki Paweł, Płatek Łucja, Stachura Alicja, Kubieniec Paweł Health behaviors in selected social groups Zachowania zdrowotne w wybranych grupach społecznych	65
<i>Artykuł zawiera 26417 znaków ze spacjami</i>	
Dworzańska Ewa, Hołowicka-Kłapeć Paulina, Mitosek-Szewczyk Krystyna, Koncewicz Renata Vaccination as a risk factor for febrile seizures Szczepienia jako czynnik ryzyka wystąpienia drgawek Gorączkowych	77
<i>Artykuł zawiera 21365 znaków ze spacjami</i>	
Gracz Leszek Chosen socio-demographic conditionings of oral health status Wybrane społeczno-demograficzne uwarunkowania stanu zdrowia jamy ustnej	85
<i>Artykuł zawiera 20130 znaków ze spacjami</i>	
Gracz Leszek Evaluation of the access to dental services in relation to patients' income Ocena dostępu do opieki stomatologicznej a dochód badanych pacjentów	97
<i>Artykuł zawiera 26565 znaków ze spacjami</i>	
Gracz Leszek Evaluation of the range of health services reimbursed by the National Health Fund and income of surveyed patients Ocena zakresu świadczeń zdrowotnych refundowanych w ramach ubezpieczenia w Narodowym Funduszu Zdrowia a dochód badanych pacjentów	111
<i>Artykuł zawiera 24909 znaków ze spacjami</i>	

Jasiński Mirosław, Opolska Matylda, Bryczek Marcin, Zienkiewicz Ewa, Chrościńska-Krawczyk Magda, Jasińska Ewa Prion diseases Choroby prionowe 125 <i>Artykuł zawiera 49521 znaków ze spacjami</i>	125
Jasiński Mirosław, Chrościńska-Krawczyk Magda, Zienkiewicz Ewa, Bryczek Marcin, Opolska Matylda, Jasińska Ewa, Dubelt Joanna Selected Pervasive Developmental Disorders – a current look Wybrane jednostki Całościowych Zaburzeń Rozwoju – aktualne spojrzenie 145 <i>Artykuł zawiera 33515 znaków ze spacjami</i>	145
Kurlej Wiesław, Staszak Katarzyna, Nelke Kamil, Zborowski Jacek, Pawlik Wojciech, Borysławski Krzysztof, Mandzios Natalia Police personel health behaviors Zachowania prozdrowotne pracowników służb mundurowych policji 157 <i>Artykuł zawiera 23109 znaków ze spacjami</i>	157
Kuska Michalina, Szark-Eckardt Mirosława, Żukowska Hanna Self-esteem of teaching-educational skills displayed by the students of the Faculty of Physical Education at Kazimierz Wielki University in Bydgoszcz, who had teaching practice, versus evaluation made by their teachers – teaching practice supervisors Samooceńa umiejętności dydaktyczno-wychowawczych studentów kierunku Wychowanie Fizyczne Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy odbywających praktyki pedagogiczne a ocena nauczycieli – opiekunów praktyk 167 <i>Artykuł zawiera 24417 znaków ze spacjami</i>	167
Kwiatkowska Barbara, Borysławski Krzysztof, Zawiasa Justyna, Staszak Katarzyna, Mandzios Natalia, Dąbrowski Paweł, Kurlej Wiesław Dentition asymmetry in series of skulls from St. Mary Magdalene church in Wrocław Asymetria uzębienia w serii czaszek z kościoła św. Marii Magdaleny we Wrocławiu 179 <i>Artykuł zawiera 22336 znaków ze spacjami</i>	179

Mandzios Natalia , Kurlej Wiesław, Nelke Kamil, Zborowski Jacek, Babicka Aleksandra Maria, Staszak Katarzyna Lifestyles of professionally active women Styl życia kobiet aktywnych zawodowo.....	187
<i>Artykuł zawiera 24000 znaków ze spacjami</i>	
Mandzios Natalia, Staszak Katarzyna, Kurlej Wiesław Practiced profession of a dentist and dentist's lifestyle Wykonywany zawód lekarza dentysty, a styl życia.....	199
<i>Artykuł zawiera 25435 znaków ze spacjami</i>	
Myrcik Dariusz, Trzepizur Magdalena, Makarska Joanna, Jędrzysek Karolina, Niczyporuk Arkadiusz, Stępień Tomasz, Bucki Bogusław, Manderka Marek Knowledge of obesity health risk factors among patients with BMI greater than 30 treated in Outpatient Treatment of Obesity in Piekary Śląskie Wiedza chorych z BMI powyżej 30.0 kg/m ² na temat zagrożeń wynikających z otyłości wśród pacjentów Poradni Leczenia Otyłości w Piekarach Śląskich	209
<i>Artykuł zawiera 25911 znaków ze spacjami + grafika</i>	
Myrcik Dariusz, Jasikowska Karolina, Makarska Joanna, Trzepizur Magdalena, Kochmańska Monika, Jędrzysek Karolina, Niczyporuk Arkadiusz, Stępień Tomasz, Bucki Bogusław, Manderka Marek Job burnout among teachers of the schools in the Silesian Voivodeship Zespół wypalenia zawodowego wśród nauczycieli wybranych szkół w województwie śląskim	223
<i>Artykuł zawiera 27847 znaków ze spacjami</i>	
Myrcik Dariusz, Trzepizur Magdalena, Makarska Joanna, Jędrzysek Karolina, Sneka Krystyna, Niczyporuk Arkadiusz, Stępień Tomasz, Bucki Bogusław, Manderka Marek The level of knowledge and attitudes toward organ transplantation among students of Silesian Medical University and University of Technology in Częstochowa Poziom wiedzy i świadomość społeczna w zakresie transplantologii wśród studentów Śląskiego Uniwersytetu Medycznego i Politechniki Częstochowskiej	235
<i>Artykuł zawiera 33347 znaków ze spacjami + grafika</i>	

Nowak-Starz Grażyna, Markowska Małgorzata, Wójcik Tomasz The Long-term tendencies towards changes in the physical development of children and young people as the determinant of planning and organizing physical education activities in Poland Długofalowe tendencje zmian w rozwoju fizycznym dzieci i młodzieży jako wyznacznik planowania i organizowania działań wychowania fizycznego w Polsce.....	253
<i>Artykuł zawiera 20555 znaków ze spacjami</i>	
Pankrac Zofia, Szczepińska Aleksandra, Hofman Agata, Kiełbratowska Bogumiła Pupil opinions concerning youth health behaviour in secondary-school Zachowania zdrowotne młodzieży w opinii uczniów szkół licealnych	261
<i>Artykuł zawiera 30517 znaków ze spacjami</i>	
Starz Roman The image of a child in the eyes of their peers Obraz dziecka w oczach jego rówieśników	273
<i>Artykuł zawiera 25800 znaków ze spacjami</i>	
Staszak Katarzyna, Kurlej Wiesław, Kwiatkowska Barbara, Nelke Kamil, Zborowski Jacek, Maniak Adam, Mandzios Natalia Lifestyle of a skydiver in range of physical recreation Styl życia skoczków spadochronowych w zakresie rekreacji ruchowej....	285
<i>Artykuł zawiera 23000 znaków ze spacjami</i>	
Stelmasiak Ewa The Paradigm Shift from Treatment to Healing. An evolutionary roadmap for medicine Zmiana Paradygmatu z Leczenia na Zdrowienie. Ewolucyjna mapa dla medycyny	295
<i>Artykuł zawiera 33080 znaków ze spacjami + grafika</i>	
Świdowska Jolanta, Malara Piotr, Świdowski Waldemar Chosen oral health indices and access to dental services, education and income of patients Wybrane wskaźniki stanu zdrowia jamy ustnej a dostęp do świadczeń stomatologicznych, wykształcenie i dochód badanych pacjentów.....	309
<i>Artykuł zawiera 12376 znaków ze spacjami</i>	

Świderska Jolanta, Malara Piotr, Świderski Waldemar Oral health status and its socio-economic conditionings Stan zdrowia jamy ustnej i jego społeczno-ekonomiczne uwarunkowania	325
<i>Artykuł zawiera 22296 znaków ze spacjami</i>	
Świderska Jolanta Oral hygiene in relation to education and place of living of surveyed patients Higiena jamy ustnej a wykształcenie i miejsce zamieszkania badanych pacjentów	337
<i>Artykuł zawiera 22625 znaków ze spacjami</i>	
Szostkowska Maria, Szczerbik Anna, Strama Agnieszka The reasons and problems of early adolescents sexual activity Przyczyny i problematyka inicjacji seksualnej wśród młodzieży	349
<i>Artykuł zawiera 33685 znaków ze spacjami + grafika</i>	
Włoch Krzysztof, Książek Piotr, Warchoń-Sławińska Ewa, Jaroszyński Janusz HIV/AIDS social problems HIV/AIDS problemy społeczne	363
<i>Artykuł zawiera 22776 znaków ze spacjami</i>	

Foreword

The increased importance of well-being in every field of life is characteristic of the 21st century. An adequate quality of life is especially important in areas which determine not only a person's happiness and satisfaction but above all their health and life. It is a resultant of biological and psychological and social indicators of health, as well as economic and political dependencies which shape the situation of the entire society.

Throughout the world, there exist differences in health conditions, and diseases both in population and unit dimensions. The everyday life that surrounds us and the overwhelming rush of life do not only not spare us stress and tensions caused by the progress of civilisation, but also project on the deepening social differences which exist between populations in material, economic, administrative, and health spheres. There is no greater human value than health. That is why people expect from science to truly provide health and freedom from disease. Acquisition of health culture in a unit dimension and a social dimension is important potential for both personal and social development, and forms the basis for the success of any educational and pro-health actions. An early diagnosis of disorders, diseases and developmental defects is also greatly important, as it allows to begin effective correction and treatment. The phenomena mentioned above have a serious impact on the kind of services provided to the people.

The current definition of health adopted by the World Health Organisation assumes not only a total lack of disease or disability, but also full physical, mental and social well-being. Well-being can also be thought of as an important measure of society's development, determined above all by the quality of the relations between people.

Well-being understood in such a way is a state highly expected by people, desired even. Self-esteem plays an important role in determining its level.

This elaboration, composed of a collection of papers original in their content, presents the quality of well-being in all stages of human life. The present publication is an interesting study not only of a cognitive nature, but also has utilitarian values as a source of valuable information for relevant institutions.

Prof. dr hab. n. hum. Roman Starz
Jan Kochanowski University in Kielce

Prof. dr hab. n. o kult. fiz. Henryk Duda
AGH University of Science and Technology in Krakow

Dr n. hum. Halina Król
Jan Kochanowski University in Kielce

**Wydawnictwo Naukowe
NeuroCentrum
ul. Hirszfelda 3/9 U
20-092 Lublin**

**ISSN 2300-0740
ISBN 978-83-61495-75-8**